

Klimat- och näringslivsdepartementet
Klimat- och miljöministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024:25/1365 av Katarina Luhr (MP)
Kommunalt veto mot uranbrytning

Katarina Luhr har frågat energi- och näringsministern om ministern kommer att verka för att det kommunala vetot mot gruvbrytning av uran bibehålls eller avskaffas.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på frågan.

För tillståndsprövning av kärntekniska anläggningar och utvinningar av kärnämnen finns det idag särskilda bestämmelser om regeringens tillåtlighetsprövning enligt miljöbalken. För att regeringen ska få tillåta en verksamhet som omfattas av en tillåtlighetsprövning krävs att berörd kommun har tillstyrkt detta.

I propositionen *Förbudet mot utvinning av uran tas bort* föreslås bland annat att regeringens obligatoriska tillåtlighetsprövning enligt miljöbalken ska begränsas till sådana kärntekniska anläggningar som prövas av regeringen enligt lagen om kärnteknisk verksamhet. Det betyder att verksamheter där små

mängder uran hanteras, vilka enligt kärntekniklagstiftningen prövas av Strålsäkerhetsmyndigheten eller är helt undantagna från tillståndsplikt, inte längre kommer att omfattas av regeringens obligatoriska tillåtlighetsprövning. Prövningen av sådana begränsade verksamheter kommer inte heller längre omfattas av det s.k. kommunala vetot.

I en promemoria, *Ändamålsenliga säkerhets- och strålskyddskrav för utvinning och anrikning av kärnämnen*, föreslås att anläggningar för utvinning av kärnämnen inte längre ska vara kärntekniska anläggningar enligt lagen om kärnteknisk verksamhet. Skälet till det är att det vid utvinning av kärnämnen inte finns samma risker som vid kärntekniska anläggningar och de säkerhets- och skyddsåtgärder som behöver vidtas är av ett annat slag. Utvinning av uran och annat kärnämne föreslås dock även fortsättningsvis vara kärnteknisk verksamhet, och därmed omfattas av bestämmelser för sådana verksamheter i kärntekniklagen samt av internationell kärnämneskontroll.

Om de föreslagna ändringarna genomförs oförändrade skulle utvinningsanläggningar av kärnämnen inte kräva en obligatorisk tillåtlighetsprövning av regeringen. Detta innebär i sin tur att det inte alltid skulle krävas kommunfullmäktiges tillstyrkande. Under vissa förutsättningar kan en kommunfullmäktige begära att regeringen ska förbehålla sig en tillåtlighetsprövning, vilket kan aktualisera kravet på ett tillstyrkande. Miljöbalken innehåller

också krav på samråd med de kommuner som kan antas bli berörda av verksamheten eller åtgärden.

Promemorian *Ändamålsenliga säkerhets- och strålskyddskrav för utvinning och anrikning av kärnämnen* har under sommaren gått ut på remiss till ett stort antal instanser. Regeringen kommer ta del av remissinstansernas synpunkter innan ett slutligt ställningstagande i frågan.

Stockholm den 28 augusti 2025

Romina Pourmokhtari